

Olomoucký kraj

ČÍSLO 5 | KVĚTEN 2025 | ROČNÍK 24 | NÁKLAD 275 000 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Dříšťál nebo svída krvavá. Kraj vrací do přírody stromořadí

Pilotní projekt návratu stromů k silnicím prvních a druhých tříd aktuálně realizuje Olomoucký kraj. Zhruba 140 dřevin už v okolí cest zakořenilo vloni, teď probíhá jejich další ošetřování, a jestli všechno dobře dopadne, v dalších letech stromů ještě přibude. Pouze ale v místech, kde neohroží bezpečnost dopravy.

„Výsadba stromů probíhala ve spolupráci se správou silnic. Odborníci citlivě vyvážili to, aby stromy pomohly životnímu prostředí, ale aby zároveň nepředstavovaly zvýšené riziko pro řidiče,“ uvedl hejtmán Ladislav Okleštěk.

Nově osázené příkopy najdou lidé například vedle silnice z Bílska do Seničky nebo ze Slavětína do Luké. Třešně, javory, lípy i břízy nebo svídy krvavé a dříšťály obecné už zapustily kořeny také u cesty poblíž Vojnice a Liboše.

“*Stromy podél cest nabízí vítané útočiště ptactvu, potravu opylovačům a přínos mají i pro řidiče.*”

„Teď zpracováváme koncepční materiál a na jeho základě budeme ve výsadbě stromů podél vybraných cest pokračovat. Nejde jen o to, které úseky osázíme, ale také o to, jaké dřeviny přitom použijeme,“ informovala náměstkyně hejtmana pro oblast životního prostředí Irena Blažková.

Stromy podél cest nabízí vítané útočiště ptactvu, potravu opylovačům

a přínos mají i pro samotné řidiče. Pokud jsou totiž vybrané vhodné druhy stromů a v dobře zvolených rozestupech, prokazatelně snižují rychlost projíždějících vozidel, a tím pádem zlepšují bezpečnost silničního provozu. Naopak rizikem mohou být hustě osázené aleje se starými stromy, které při nehodě představují pro řidiče vážné nebezpečí.

Nejen u cest

Lidé, obce i spolky mají už několik let možnost požádat Olomoucký kraj o finanční podporu při výsadbě stromů a obnově zeleně. Využít k tomu mohou dotační program na podporu aktivit v oblasti životního prostředí a zemědělství. O dotace je každoročně velký zájem a díky této podpoře už v kraji rostou stovky nových stromů.

Význam této podpory se ještě zvýší, tak jak bude v Olomouckém kraji klesat počet ovocných dřevin. Řada sadařů totiž svoje sady likviduje, protože se jim pěstování ovoce nevyplatí. Drtí je levná konkurence z dovozu a vysoké ceny hnojiv. Výměra sadů se má v regionu v dalších letech smršknout zhruba na třetinu. A s jejich obnovou už většina pěstitelů nepočítá.

Jaroslav Kropáč

Poslední dubnový víkend hostilo olomoucké výstaviště jarní etapu výstavy Flora Olomouc, která každoročně přivádí do hanácké metropole tisíce milovníků květin a zahradničení. Letošní ročník s názvem Paralelní květy ukázal návštěvníkům výjimečné propojení květinového umění a sklářské tvorby. Hlavní expozici v pavilonu A vytvořil mezinárodně uznávaný slovenský florista Róbert Bartolen, který se zaměřil na harmonii květin a skla. Foto | Olomoucký kraj

SLOVO HEJTMANA

Lepší je chtít než muset

Mrzí mě to. Opravdu strašně moc. Že nevíte, o čem mluvím? O ochraně životního prostředí, konkrétně o tom, jak se tohle téma v posledních letech proměnilo. Že ekolog je dnes v mnoha kruzích téměř sprosté slovo. A víte co, někdy se tomu ani nedivím.

Ony totiž všechny ty regulace, omezení, zákazy a příkazy, které s ekologií a bojem s CO₂ souvisí, lezou krkem i lidem, kteří přírodu milují a ochranu životního prostředí berou jako svoje životní poslání. A je to obrovská škoda.

Protože jestli má někdo zachránit tuhle planetu, jistě to nebudou nadnárodní korporace, úřady ani Evropská unie, ale běžní lidé – třeba vy nebo já. Dokud si každý z nás neuvědomí, že je dobré třídit odpad, místo autem zajít s dítětem do blízké školy pěšky a že není třeba při každém nákupu použít novou igelitku.

Mám za to, že na tohle všechno nám stačí obyčejný selský rozum a výchova. Nic z toho žádné směrnice ani zákazy nenahradí. Nenechme se jimi otrávit a nenechme si otrávit ani Zemi, na které žijeme. Ne proto, že nám to někdo nařídí, ale prostě proto, že chceme. Řekněte sami – copak byste chtěli přijít o tak krásné jaro, jaké u nás rozkvetlo letos?

Ladislav Okleštěk, váš hejtmán Olomouckého kraje

ČÍSLO MĚSÍCE

50 000

Zhruba tolik návštěvníků si nenechalo ujít jarní etapu výstavy Flora Olomouc.

V Litovli vysouší kaly sluncem

Na začátku dubna město Litovel slavnostně představilo provoz solární sušárny surového kalu z čistírny odpadních vod. Zařízení je druhým projektem svého druhu v České republice a vůbec prvním na Moravě. S přispěním dotace od Státního fondu životního prostředí, která pokryla 85 procent způsobilých nákladů, se podařilo vytvořit zařízení na zpracování 3 500 tun kalu ročně. Díky moderní technologii je čistírenský kal pomocí slunečního záření přeměněn na sušinu vhodnou pro energetické využití. Solární čistírny tvoří dva skleníky dlouhé 120 metrů a široké 13 metrů, kam je dopravován vlhký čistírenský kal z čistírny odpadních vod. Hmotu pak průběžně prohrabává speciální stroj, čímž se vysušuje. Náklady na výstavbu dosáhly 118 milionů korun.

FOTO | MĚSTO LITOVEL

Opravy silnic po povodních: akce za miliardy korun

Opravy silnic na Šumpersku a Jesenícku, které vloni poškodily povodně, vyjdou na 3,45 miliardy korun. Olomoucký kraj bude silnice rekonstruovat postupně, aby poslední renovace skončily v roce 2029. V témže roce se také uzavře dotační program ŽIVEL 1, z něhož bude hejtmanství akce spolufinancovat.

„Letos plánujeme realizovat čtyřicet stavebních úprav. Jde o šestnáct silnic, čtrnáct opěrných zdí a deset mostů poškozených povodně. Současně s tím také zpracováváme projektové dokumentace na povodněmi

poškozené silnice a mosty,“ uvedl Bohuslav Hudec, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast dopravy.

Poškozenou dopravní infrastrukturu opravilo vloni

hejtmanství provizorně. Nejdražší byly rekonstrukce mostů, celkově se náklady vyšplhaly na čtyřicet milionů korun. Zároveň s opravou silnic bude hejtmanství podporovat také budování další technické infrastruktury. V okolí cest firmy umístí například chráničky, které do budoucna umožní zavedení vysokorychlostního internetu. Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) už deklarovalo, že nové vozovky postaví tak, aby případným dalším povodním odolaly. Týká se to silnic první třídy, které má ŘSD na starosti.

Jaroslav Kropáč

Máte nápad, co vylepšit? Řekněte to krajskému úřadu

Zajímá vás dění v našem kraji? Jste spokojeni se službami krajského úřadu? Krajský úřad Olomouckého kraje se opět obrací na veřejnost s žádostí o poskytnutí zpětné vazby. Vyplněním jednoduchého dotazníku, který zabere jen pár minut, můžete ovlivnit, jak budou v budoucnu fungovat služby a komunikační kanály krajského úřadu.

„Spokojenost obyvatel našeho kraje a klientů našeho úřadu je pro nás prioritou. Dotazníky nám pomáhají získat cenné podněty, které vedou ke zlepšení našich služeb.

Všechny došlé odpovědi zpracujeme, důkladně analyzujeme a následně je využijeme k reálným změnám v oblastech, které jsou pro nás klíčové. Děkuji všem, kteří si najdou chvíli a dotazník vyplní. Každý názor je pro nás velmi důležitý,“ říká Lubomír Baláš, ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Způsobů, jak vyplnit dotazník spokojenosti se službami krajského úřadu, je v letošním roce několik. Kdo zvládá elektronickou formu komunikace, může naskenovat QR kód uvedený pod dotazníkem do

telefonu a formulář vyplnit on-line. Odkaz na formulář je k dispozici také na webu Olomouckého kraje www.olkraj.cz. Kdo má raději tištěnou verzi dotazníku, může si dotazník přiložený v měsíčníku vystříhnout, vyplnit a odevzdat na recepci Krajského úřadu Olomouckého kraje (Jereňkova 40a, Olomouc) nebo nám ho může zaslat poštou. Nově ve spolupráci se samosprávami nabízíme občanům i možnosti odevzdat vyplněný dotazník přímo na nejbližším obecním či městském úřadě nebo v turistickém informačním centru.

V letošním roce je dotazníkové šetření kromě veřejnosti zaměřeno také na zástupce samospráv či nestátních neziskových organizací a jejich spokojenost s činností krajského úřadu. Minulý rok se kraji vrátilo stovky vyplněných dotazníků se spoustou zajímavých podnětů. Mimo jiné mířily na webové stránky, jejich přehlednost a způsob vyhledávání a získávání informací. Jednou z novinek na webu je zavedení navigačního systému u kontaktních informací. V blízké době chceme ještě vylepšit i vyhledávač, který pracuje na principu

našeptávače s umělou inteligencí a uživateli dopředu nabídne nejčastěji hledané výrazy.

„Odpovědi v dotazníku jsou anonymní a budeme je shromažďovat do pátku 13. června. Následně je vyhodnotíme a výsledky budeme prezentovat nejpozději v listopadovém čísle měsíčníku Olomouckého kraje a na webovém portálu kraje,“ doplňuje Luděk Niče, vedoucí odboru kanceláře hejtmana Olomouckého kraje.

Tak co říkáte – dáte nám vědět, co zlepšit? Budeme rádi.

Vladimíra Hacsiková

Olomoucký kraj

DOTAZNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

1. Pokud jste se s žádostí obracel/a na Krajský úřad Olomouckého kraje (dále krajský úřad), jak jste byl/a s úrovní komunikace ze strany krajského úřadu spokojen/a?

- byl/a jsem velmi spokojen/á
 byl/a jsem spíše spokojen/á
 byl/a jsem spíše nespokojen/á
 byl/a jsem zcela nespokojen/á
 nekomunikoval/a jsem dosud s krajským úřadem
- Uvedte, prosím, své případné návrhy na zlepšení komunikace.....*

2. Jak jste byl/a spokojen/á s časovým průběhem vyřízení vaší záležitosti ze strany krajského úřadu?

- byl/a jsem velmi spokojen/á
 byl/a jsem spíše spokojen/á
 byl/a jsem spíše nespokojen/á
 byl/a jsem zcela nespokojen/á
- Uvedte, prosím, své případné bližší důvody nespokojenosti.....*

3. Jaká média sledujete, abyste získal/a informace o dění v Olomouckém kraji?

- webové stránky (olkraj.cz)
 facebookové stránky
 Instagram
 tištěný měsíčník Olomoucký kraj
 regionální televize
- regionální tisk
 regionální rádia
 regionální on-line média
 infotabule, nástěnky a úřední desky ve městech a obcích
 obecní/městské noviny
- nevyhledávám je
 žádné
 další.....

4. Chtěli byste, aby Olomoucký kraj rozšířil své komunikační kanály o nové, moderní platformy?

- ano ne

5. O jaké moderní komunikační kanály byste měli zájem?

- newsletter do e-mailu podcast mobilní aplikace
 jiný komunikační kanál.....

6. Jaká témata týkající se dění v kraji vás prioritně zajímají?

- silnice II. a III. třídy
 dopravní obslužnost veřejnou dopravou (autobusovou i vlakovou)
 turistický ruch
 zdravotnictví
- školství a vzdělávání – dostupnost a nabídka oborů středních škol, základní umělecké školy
 ekonomika/investice
 ekologie
 sociální oblast
- bezpečnostní témata
 kultura
 sport
 životní prostředí a ekologie
 folklor a tradice
 politika
- žádné z výše uvedených
 jiné.....

7. Webové stránky Olomouckého kraje www.olkraj.cz prošly na konci roku 2024 redesignem. Vyberte, prosím, u následující možnosti tvrzení:

- Rychle se na nich orientuji při hledání informací**
 ano spíše ano spíše ne ne nevyžívám

- Vždy najdu vše, co hledám**
 ano spíše ano spíše ne ne nevyžívám

- Informace jsou srozumitelné**
 ano spíše ano spíše ne ne nevyžívám

- Web je pro mě hlavním zdrojem informací o Olomouckém kraji**
 ano spíše ano spíše ne ne nevyžívám

9. Který turistický cíl v Olomouckém kraji by si zasloužil více pozornosti?

.....

10. Máte pro nás nějaké náměty ke zlepšení služeb krajského úřadu (pochvala, kritika, podněty, návrhy)?

.....

OBEČNÁ DEMOGRAFICKÁ ČÁST

11. Ve kterém okrese Olomouckého kraje bydlíte:

- Jeseník Prostějov Šumperk
 Olomouc Přerov

12. Jste:

- muž žena nechci uvádět

13. Do které věkové skupiny patříte:

- 24 a méně let 40-54 let 70 a více let
 25-39 let 55-69 let

DĚKUJEME VÁM ZA VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU

ONLINE DOTAZNÍK

Irena Blažková: musíme chránit to, co nám zanechali naši předci

starých odrůd ovocných stromů. To se mi velmi líbí a také jsem se na celé řadě projektů aktivně podílela.

Jaké jsou priority kraje v oblasti životního prostředí?

V oblasti životního prostředí bychom se chtěli především zaměřit na podporu zadržování vody v krajině prostřednictvím opatření pro přírodu blízkých, jako jsou třeba tůň. Chceme podpořit budování tzv. modrozelené infrastruktury, remízku, mokřadů a tůň. V neposlední řadě bychom rádi zintenzivnili výsadbu zeleně nejen v krajině, ale i ve městech. Podpoříme moderní nakládání s odpady prostřednictvím Servisní společnosti odpady Olomouckého kraje a také nízkouhlíkovou ekonomiku, jako například bezobalové nakupování. Budoucnost vidíme v obnovitelných zdrojích a moderní energetice. Rádi bychom našli nové využití pro chátrající areály, tzv. brownfieldy. Jednou z nejdůležitějších priorit kraje je systémové protipovodňové opatření, a to především

je z mého pohledu pro životní prostředí, ale i pro chovatele, pěstitele, zahrádkáře, myslivce, rybáře, včelaře a další spolky, obce a sdružení, kterých se týká životní prostředí, dobrá zpráva.

Dalším populárním dotačním programem je Fond na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury, kde kraj připravil částku ve výši 40 milionů korun. Zde jsou žadateli obce a dobrovolné svazky obcí, protože cílem programu je podpora aktivit vedoucích ke snížení množství znečištění vypouštěného do podzemních a povrchových vod, dále pak zvýšení počtu obyvatel v Olomouckém kraji zásobovaných pitnou vodou.

Co je pro vás největší výzvou v pozici náměstkyně – čeho chcete dosáhnout? Co kraj a jeho obyvatelé ocení?

Mojí největší výzvou jsou ničivé povodně z loňského září. Velmi mě to celou dobu, co jsem náměstkyní, zaměstnává, ale také mě hodně mrzí, co se na

“ *Viditelným důkazem zlepšení životního prostředí je obnovování mokřadů, tůň, přírodních ekosystémů, lesních a polních cest s původními stromořadími, zejména starých odrůd ovocných stromů.* ”

v kontextu bleskových povodní z roku 2020 a ničivých povodní ze září 2024.

Jakou formou může kraj podporovat ochranu životního prostředí – které dotační tituly jsou neúspěšnější?

Kraj každoročně vyhlašuje Program na podporu aktivit v oblasti životního prostředí a zemědělství. V letošním roce je na tento program alokována částka 9,2 milionu korun. Což

Jesenicku a Šumpersku stalo. Jedná se zejména o likvidaci povodňových odpadů, dále o znovuoživení krajiny přírodě blízkými opatřeními i obnovení občanské vybavenosti po ničivých povodních.

Jsem ale i náměstkyní pro oblast zemědělství. Další mojí výzvou je tedy trvale udržitelný rozvoj. V minulosti bylo součástí přírody plno remízku, mokřadů a alejí. Intenzivní zemědělství v 70. a 80. letech krajinu velmi poznamenalo. Snížila se bonita

SLOVO ODBORNÍKA

Jitka Hejlová
vedoucí Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Olomouckého kraje

S odpadem si poradíme

Velkým tématem uplynulých měsíců byly bezesporu rozsáhlé povodně, které postihly sever Olomouckého kraje v září loňského roku. Olomoucký kraj na svá bedra převzal úkol spočívající v řešení povodňových odpadů, které vznikly v obcích zasažených povodněmi. Za tímto účelem byla na Jesenicku zřízena dvě místa, kam mohly obce převést odpad, který vznikl na jejich územích. Tato dvě místa se nacházejí ve Velké Kraši a nedaleko Mikulovic. Zpracování nashromážděného odpadu v obou lokalitách se stalo předmětem veřejné zakázky, kterou Olomoucký kraj v polovině prosince 2024 vyhlásil. Zhotovitel, se kterým bude uzavřena smlouva, je povinen do 7 měsíců zpracovat nashromážděný odpad.

Co se týče odpadu umístěného ve Velké Kraši, zde již byla smlouva uzavřena a místo plnění již bylo předáno zhotoviteli. V případě Mikulovic zadávací řízení nadále pokračuje a na svého zpracovatele zde odpad ještě čeká. Na zpracování odpadů v Mikulovicích bude navazovat nezbytná rekulivace zemědělské půdy tak, aby mohla být následně navrátna ke svému původnímu účelu, a to zemědělskému využití.

půdy, eroze se podepsala na vysušování krajiny a na nedostatku vody. Takže mojí prioritou i prioritou Olomouckého kraje je obnova toho, co nám naši předci zanechali.

Juraj Aláč

Náměstkyně hejtmana pro oblast životního prostředí, odpadového hospodářství a zemědělství Irena Blažková je zároveň starostkou obce Vranovice-Kelčice. V letech 2020–2021 působila jako poslankyně parlamentu ČR ve výboru pro životní prostředí. Otázkám životního prostředí se tak věnuje dlouhodobě, třeba i ve volném čase, kdy mezi její koníčky patří myslivost.

V jakém stavu je životní prostředí v kraji? Je to lepší než před lety?

Dle mého názoru je životní prostředí v daleko lepší kondici než před lety, a to nejen v našem kraji, ale v celé České republice. Do povědomí občanů se nám daří dostávat různé aktivity, které pomáhají zlepšit životní prostředí. Mohou to být například akce Uklidíme Česko, Recyklujte s hasiči, komunitní sázení stromů, třídění odpadů a mnoho dalších aktivit, které se daří realizovat především na úrovni obcí. Vidím to i jako starostka obce. Když jsem před mnoha lety začínala, životní prostředí bylo na stupnici zájmu veřejnosti na posledních místech. Každý si v podstatě dělal, co chtěl, nebo jinak, pro

životní prostředí se dělalo velmi málo, nic navíc. Dnes se ale daří vtahovat do této problematiky stále více lidí, školy i jiné organizace a oni sami aktivním přístupem pomáhají zlepšit životní prostředí.

Co je nejmatelnějším důkazem zlepšujícího se životního prostředí?

Tak například z většiny obcí zmizely černé skládky. Tedy alespoň v okolí, kde bydlím a kde se pohybuji. Je to dáno zřejmě tím, že pokud občané vidí, že i obec se aktivně stará o životní prostředí, tak se rádi připojí. Dalším viditelným důkazem je obnovování mokřadů, tůň, přírodních ekosystémů, lesních a polních cest s původními stromořadími, zejména

Známe nejzdařilejší stavby roku

Výjimečná architektura, kvalitní řemeslo a promyšlené projekty – tak by se daly shrnout výsledky soutěže Stavba roku Olomouckého kraje 2024. Odborná porota i veřejnost vybíraly z řady zajímavých projektů a realizací. Vítězové v pěti hlavních kategoriích ukázali, že dobrá stavba může zlepšovat prostředí, kvalitu života a má i společenský přínos. V kategorii bydlení zabodoval

projekt RD bydlení pod lesem ve Šternberku, cenu veřejnosti získal Domov seniorů Oblouková ve Šternberku, titul v kategorii rekonstrukcí si odnesla Vědecká knihovna Olomouc s projektem Červeného kostela. Podrobné výsledky najdete na webu CenyKraje.cz.

Juraj Aláč

CenyKraje.cz

OCENĚNÉ STAVBY Z OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- **Stavby dopravní, inženýrské a vodohospodářské – lokální biocentrum s vodní nádrží Mojmirův rybník v k.ú. Tomíkovice.** Jedinečné spojení ekologických, protipovodňových a krajinných funkcí. Projekt citlivě reaguje na klimatické výzvy dneška a kombinuje technickou preciznost s přírodě blízkým řešením.
- **Stavby technologické a pro průmysl a zemědělství – stavební úpravy stodoly na kvašárnu, Černá Voda.** Ojedinelé propojení tradičního zemědělského objektu s náročnými technologickými a hygienickými požadavky na poměrně specifický provoz.
- **Čestné uznání a cena poroty za technický přínos – Biometanová stanice Krakořice.** Projekt využívá organické odpady z živočišné a rostlinné výroby k výrobě biometanu, stanice přispívá k oběhovému hospodářství a snižuje množství nevyužitých organických odpadů.

VÍTE, ŽE...

... jsou na webových stránkách Olomouckého kraje zveřejněny zajímavé informace ke zvláště chráněným územím a jejich obyvatelům z rostlinné a živočišné říše, o které Odbor životního prostředí Krajského úřadu Olomouckého kraje pečuje? Informace k jednotlivým územím jsou vkládány postupně. Cílem je všech 102 chráněných území (75 přírodních památek, 27 přírodních rezervací a jedno smluvně chráněné území) představit veřejnosti a pozvat ji, za respektování podmínek ochrany přírody, k výletu do většiny z nich. Uvítáme i sdílení fotografií a zážitků na e-mailu m.hubenkova@olkraj.cz.

Radní jednali na Šumpersku

Hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk navštívil společně s dalšími zástupci kraje v úterý 29. dubna Šumpersko, aby se tam setkal s lidmi a mluvil s nimi o problémech, které je tíží, a o tom, co je zrovna teď potřeba řešit.

„Chci moc poděkovat lidem, že si na nás udělali čas a řekli nám, co je trápí, rozčiluje, a že se nebáli kritizovat a mluvit o problémech. Bez toho se nedají obtíže řešit. Už teď můžu říct, že na Šumpersko a Jesenícko zamíří

Příští mobilní kancelář hejtmána: 20. května, Hranice

v dalších letech velké krajské investice, které zdejšímu regionu pomohou,“ zdůraznil hejtman Okleštěk.

Vedení kraje navštívilo například papírnu v Olšanech, diskuze s dalšími podnikateli se

Vedení Olomouckého kraje pravidelně vyjíždí do měst a obcí, aby přímo v terénu diskutovalo s místními o jejich potřebách.

Foto | Olomoucký kraj

pak uskutečnila na šumperské radnici. Soukromníci si nejvíce stěžovali na nekvalitní silnice, byrokracii a nedostatek pracovních sil. Živá byla diskuze zástupců Olomouckého kraje i se studenty Střední školy řemesel v Šumperku. Ze školy pak hejtman zamířil na ulici, konkrétně na Točák, kde letos poprvé

otevřel svoji mobilní kancelář. V ní pak s obyvateli regionu více než hodinu debatoval například o tom, jak vylepšit dopravní spojení či zpřístupnit mladým rodinám bydlení. Hejtman postupně vyrazí s mobilní kancelář i do dalších částí Olomouckého kraje.

Jaroslav Kropáč

Zlatý erb pro Zlaté Hory

Zlaté Hory letos ovládly krajské kolo soutěže Zlatý erb, která každoročně oceňuje nejlepší webové stránky měst a obcí. Druhé místo patří Velkému Týnci, třetí příčku obsadily Loštice. V Olomouckém kraji se do 27. ročníku přihlásilo šestnáct obcí bez rozšířené působnosti. Hodnotila se přehlednost, technická úroveň, nabídka online služeb i grafické zpracování. Nově se porotci zaměřili také na přístupnost webových stránek pro všechny uživatele. Vítěz krajského kola postupuje do celostátního finále.

Foto | OLMOUCKÝ KRAJ

ZAJÍMAVÁ MÍSTA OLMOUCKÉHO KRAJE | LIPOVSKÉ UPOLÍNOVÉ LOUKY – JARNÍ RÁJ PLNÝ KVĚTŮ A MOTÝLŮ

Jen 2,5 km od obce Lipová na Konicku se nachází přírodní rezervace Lipovské upolínové louky. Místo je malým rájem pro milovníky květin a přírody. Vlhké pcháčkové louky, tužebníková lada, niva říčky Okluky i nízkostébelné rašelinné louky zde vytvářejí ideální podmínky pro růst vzácných rostlin.

Na nejlhčích místech rezervace rostou vysoké ostřice, při okrajích nivy zase sušší smilkové louky. Unikátní je také výskyt vzácných mechů, jako je jílovka luční, která se na Dražanské vrchovině vyskytuje jen na dalších dvou místech.

Už od začátku května tu můžete obdivovat první květy. Mezi nimi například fialové kvetoucí zvonečník hlavatý, který roste hlavně na sečených vlhkých loukách. Nebo prstnatec májový,

krásná orchidej, která kvete právě v květnu a kterou dnes už v přírodě najdete jen zřídka. A samozřejmě – jak název rezervace napovídá – tu najdete i nápadný upolín nejvyšší s velkými žlutými květy. Ten sice vypadá krásně, ale pozor – je jedovatý!

Proč je PR Lipovské upolínové louky výjimečná?

Tato lokalita je chráněná už od roku 1990 a její hlavní poklad spočívá v bohatství vzácných rostlin. Kromě známých druhů, jako jsou zvonečníky, prstnatce nebo upolíny, tu rostou i další ohrožené a zajímavé druhy – třeba ostřice odchylná, čilimník nízký, kozlík dvoudomý nebo starček potoční. Jen v loňském roce zde botanici napočítali celkem 204 druhů cévnatých rostlin.

Foto | Martina Huběnková

Rezervace je domovem i pro mnoho vzácných druhů hmyzu, plazů a ptáků. Žije tu například 36 druhů motýlů, včetně ohroženého modráška bahenního.

Díky péči odborníků, kterou má na starosti Odbor životního

prostředí a zemědělství Krajského úřadu Olomouckého kraje jakožto správce této přírodní rezervace se lokalita pravidelně kosí a chrání před zarůstáním. Každoroční mozaikovitě sečení pomáhá zachovat pestrost

druhů a zabránit invazním rostlinám v pohlcení tohoto jedinečného místa. Návštěvníky přírodní rezervace prosíme, aby květiny i živočichy obdivovali jen očima nebo skrz hledáček fotoaparátu či kamery.

Jak PR Lipovské upolínové louky navštívit?

K přírodní rezervaci nevede značená turistická stezka. Můžete se k ní nejsnáze dostat, pokud odbočíte z cesty vedoucí z Hrochova do Horního Štěpánova, která je zároveň cyklotrase č. 5039.

Děkujeme, že pomáháte chránit a objevovat přírodní krásy Olomouckého kraje.

Martina Huběnková
(oddělení ochrany přírody
Krajského úřadu
Olomouckého kraje)

Vždy, když se bouchalo na dveře, báli jsme se

O tom, jak německá rodina zachránila během války život Židovce, a o tom, jak se po osvobození chovali k Němcům někteří Češi, vyprávěla Hildegarda Sedlářová (roz. Luxová). A jsou to mučivé vzpomínky.

Bratra vyhodili z Hitlerjugend, maminka ukrývala Židovku

Přišla na svět v roce 1926 v osadě Světlov (Lichtenthal), který byl součástí města Šternberk. Její rodiče, Rudolf a Anna Luxovi, byli německé národnosti. Otec přišel o život, když měla Hildegarda pět let – z bojů první světové války si přinesl malárii, jejímž následkům po letech podlehl. Maminka Anna pak zachránila život Židovce Gesslerové – více než rok ji živila a poskytovala střechu nad hlavou.

Válka pro Luxovy začínala pozvolna. Hildegarda ani nemusela nastoupit do dívčí obdoby Hitlerjugend – Bund Deutscher Mädel, kterou organizovala její škola, ze které mezitím stihla vyjít. Bratr Rudolf členství v Hitlerově mládeži odmítal. „Rudu vyhodili, protože tam nechodil. Maminka tenkrát musela zaplatit padesát marek pokuty,“ vzpomíná Hildegarda

Sedlářová.

Otevřete, tady gestapo!

Šternberskou synagogu nacisté vypálili již v roce 1938. Většina Židů tehdy z obce odešla neznámo kam. Tři roky nato potkala Hildegardina maminka na náměstí plačící ženu: „Seděla venku, dvě kabely a brečela. Měla tak osmašedesát.“ Jmenovala se Gesslerová a byla Židovka. U německé rodiny našla druhý domov.

Luxovi ovšem netušili, že v domě se ukrývá další člověk – Židovka Brachová. „Paní Gesslerová u nás byla jeden a půl roku. Paní Brachová, která byla taky Židovka, ta se schovala tady u nás u té paní Gesslerové. Představte si, my jsme to nevěděli. V noci vždycky spala dole s ní v posteli, brzo ráno se vždycky schovala tady na kopci. A paní Gesslerová, ta pokaždé: „Paní Luxová, dejte mi jenom

Svatební fotografie manželů Františka a Hildegardy Sedlářových v roce 1949.

Foto | archiv Paměti národa

málo jídla. Ne tolik, kolik mi dáváte.“ A najednou chtěla víc. Ta paní Brachová s ní jedla. Bylo tak devět hodin večer a najednou bouchání na dveře. Tři tam stáli. Kozžený kabáty, klobouky. „Gestapo! Vy jste paní Luxová?“

Annou Luxovou tehdy gestapo několik hodin vyslýchalo. Na přímluvu známého ji nakonec propustili. Paní Brachová nejspíš zmizela v jednom z koncentračních táborů, ale paní Gesslerová přežila. Luxovým prý po válce přišel děkovaný dopis.

Dobrý člověk ještě žije

Po osvobození Šternberku musela Hildegarda uklízet v sovětském lazaretu. Neměla na Sověty dobré vzpomínky, byla totiž svědkem toho, jak vojáci surově znásilnili Polku Jablonskou, která tehdy u Luxových také bydlela. Pozorovala to z úkrytu pod postelí a jako zázrakem se jí nic nestalo. I přes to, že bratra Rudolfa vojáci chytili

a vyslýchali: „On měl říct, kde jsem. Ti ho tak bili, že krvácel z nosu, z pusy, a neřekl. Později mi říkal: „Hildi, oni by mě mohli zabít. Já bych to neprozradil.“

Mučení a vraždění Němců bylo prý s příchodem nových obyvatel do Šternberku na denním pořádku. Lidé, zpítí krví, nenáviděli vše německé. Ale našli se i slušní lidé – třeba František Sedlář, kterého Hildegarda znala z dětství a který se později stal jejím mužem. „Pak byly Vánoce. Topení jsme neměli, zima byla. Byli jsme jenom ochrnutá maminka, Ruda a já. Seděli jsme, zima byla a neměli jsme ani co jíst. Najednou bouchání na dveře. My jsme se vždycky báli, když se bouchalo na dveře. Ruda tam šel: „Je tam jeden pán.“ Tak jsem šla ven a byl to Franta. V ruce stromček a tašku a tam měl jídlo. To nemůžu nikdy zapomenout, na Štědrý večer nám donesl jídlo a malý stromček. A od té doby jsem

říkala: „To je opravdu hodný člověk,“ uzavírá Hildegarda Sedlářová.

František Vrba, Vít Lucuk

Památník zemřelých Němců v květnu 1945 ve Šternberku (stojí na místním hřbitově).

Foto | Vít Lucuk

Rodiče Rudolf a Anna Luxovi.

Foto | archiv Paměti národa

Děkujeme za podporu Olomouckému kraji! Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Kdybyste věděli o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás, prosím, na mailové adrese nebo telefonu: jitka.andrysova@postbellum.cz, 777 763 388.

OKÉNKO STAROSTY

Ondřej Míkemek
starosta obce Slatinice

Dobrá káva a venkov? Slatinice jako „kavárnská velmoc“ za městem

Lázeňská obec Slatinice. Lidé ji znají jako líbezný místo, kde příroda předvádí unikátní přírodní kontrasty Hané. Z názvu obce je zřejmé, že se zde vždy nacházely bažiny, mokřady a slatiny. Jenže Slatinice, to je také rezervace Malý Kosíř, tedy chcete-li „horský masív“ hanáckého Mont Blancu, který najednou hraje na skalnatou a suchou strunu. Vřes, suchomilné rostliny, vzácné druhy flory i fauny... Kromě toho můžou návštěvníci

zakusit naše prameny se sirnou léčivou vodou.

Jenže Slatinice, to není jen zážrak přírody. Je to vesnice se zřejmě největším počtem kaváren na počet obyvatel v kraji. Opravdu dobrou kávu si u nás, v obci s patnácti sty obyvateli, můžete objednat hned ve čtyřech kavárnách. Všechny se nacházejí v centru obce, v podstatě pár desítek metrů od sebe, a jsou pohodlně dosažitelné i pro méně pohyblivé lázeňské hosty. Každá z kaváren má přitom specifickou atmosféru a legální doping v podobě mnoha variant (bez)kofeinového nápoje nabízí na unikátním místě – ať je to magický prostor slatinické fary, úhledná náves, nebo venkovské stavení při cestě. Ani to ale není všechno – pokračovat můžete gastronomickým zážitkem místní či světové kuchyně v některé z restaurací. A protože si vážíme všech pokladů, které obec a její okolí nabízí, bez ohledu

Foto | Patrik Valach

na to, jestli je vyčarovala příroda nebo lidé, chystáme ve spolupráci s místními podniky mapu, která vás dovede k jednotlivým zařízením. Ale již brzy v ní najdete také všechny pamětihodnosti a další místa, která si zaslouží návštěvu.

Jedno takové leží například v naší místní části Lípy. Za návštěvu zde stojí lesopark a venkovní dětské hřiště s krásným výhledem na Kosíř. V zimě zase lidé rádi využívají moderní kluziště v areálu slatinického sportovního klubu. Kombinace ledové plochy a otevřeného nebe nad hlavou je dokonalá. A příležitost k aktivnímu trávení volného času stejný areál nabízí i v létě. O Malém Kosíři, který považují za jedno z nejkrásnějších míst naší obce, už nic psát nebudu. Zkuste ho přijít objevit sami... a buďte ohleduplní k naší přírodě i sobě navzájem. Na viděnou ve Slatinicích.

CO VÁM UDĚLALO V POSLEDNÍ DOBĚ NEJVĚTŠÍ RADOST V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ?

Zdeněk Děrda
ředitel závodu Horní Morava, Povodí Moravy s.p.

Z pohledu správce toků mám radost z každé provedené úpravy na řekách a v jejich okolí, které navrací krajinně schopnost zadržet vodu, podporují přirozený rozliv v případě vyšších průtoků a umožňují přirozený pohyb ryb a vodních živočichů v toku. Velkou radost proto mám z aktuálně dokončené přestavby jezu Zvole na Moravské Sázavě. Původní jez jsme nahradili balvanitým skluzem s rybochodem, který umožní migraci pro široké spektrum vodních živočichů. Těším se i na průběh ročního monitoringu funkčnosti rybochodu, kdy za pomoci instalovaných čtecích bran budeme moct sledovat množství a druhy ryb, které rybím přechodem migrují.

Eva Hasníková
starostka obce Hlubočky

Za poslední dvě volební období, co jsem starostkou Hluboček, mám několik důvodů k radosti. I když jsme museli pokáčet po výstavbě kanalizace dvoustetletou lípu, stalo se její torzo základem nově vybudovaného veřejného grilovacího místa u řeky v blízkosti sídliště a novým oblíbeným místem k trávení volného času. I když nám vloni při povodních Posluchovský potok zalil parkoviště a pozemky základní školy, ve spolupráci se správcem toku se podařily tyto škody na podzim odstranit a zadržení na Posluchovském potoce opět tvoří součást protipovodňové ochrany obce a biotop pro obojživelníky, rostliny i ostatní živočichy. Na podzim jsme také zahájili výstavbu biokoupaliště a k investici se spojily tři sousední obce – Hlubočky, Mrsklesy a Velká Bystřice. První etapu výstavby podpořil dotací i Olomoucký kraj. Obrovskou radost pak mám ze získání 60procentní dotace na stavbu kanalizace v místní části Posluchovy, kde navíc zbudujeme i vodovod.

Silvie Polánková
starostka obce Liboš

Mám radost, že se nám v Liboši podařilo zpřístupnit dlouho zanedbané rybníky. Odstranili jsme staré oplocení, vykáceli náletové dřeviny a upravili terén, aby byl přístupný i pro maminky s kočárky a osoby s omezenou pohyblivostí, a hlavně jsme vysadili nové stromy, které doplnily stávající zeleň. Vzniká zde oddychová zóna, v sousedství je víceúčelové hřiště a nově zde budujeme workoutové hřiště a trampolíny pro děti. Cílem bylo vytvořit místo, kde se mohou potkávat lidé všech věkových kategorií. Velký význam má prostor zejména pro starší spoluobčany, kteří zde v letních vedrech najdou stín a příjemné zázemí, protože dosud v obci takové místo chybělo. Ještě dodáme mobiliář, ale už teď ho lidé hojně využívají — a z „mrtvého“ a zanedbaného místa v obci vzniká živoucí zelené centrum.

Miloslav Kríž
starosta obce Dobrochov

V oblasti životního prostředí je toho poměrně dost, co mi dělá radost. Jedna věc je ta, že se celkově napravují chyby z minulého období, kdy socialistické zemědělství poměrně hodně poničilo krajinu a my se teď navracíme k tomu, co bylo. Stojí to nemalé finanční prostředky, ale pomalu se k cíli posouváme. V Dobrochově je ten posun hodně vidět, a to díky kompletní pozemkové úpravě (KPÚ). A díky spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky, s jejichž pomocí a odbornou radou sázíme a zatravňujeme. Obnovujeme mokřady. Ale největší radost mi dělá skutečnost, že lidé tuto skutečnost přijímají a chovají se ke krajině daleko lépe a ohleduplněji. Včetně zemědělců, kteří si uvědomují, že tato opatření pomáhají chránit jejich půdu.

Konec skládkování se blíží. Připravte svou obec včas, jinak lidé výrazně připlatí

Odpad, který končí na skládce, bude už za pár let minulostí. Rok 2030 přinese zásadní změnu – v Česku skončí éra skládkování směsného komunálního odpadu (SKO). A pro obce, které se na přechod včas nepřipraví, to bude drahé. Náklady na odpadové hospodářství mohou vzrůst až o desítky procent ročně. Tyto náklady přitom ve většině případů zaplatí občané ve formě poplatků za odpad.

Čas běží. A limity se zpřísňují

Už nyní stát postupně snižuje množství odpadu, které je možné na skládky ukládat za obvyklou cenu. Například v roce 2025 bude limit jen 160 kg směsného odpadu na obyvatele. Průměr v Olomouckém kraji je dnes přitom 191 kg. Některé obce se ale pohybují až

u hranice 240 kg. V roce 2029 limit klesne na 120 kg. Všechno nad tento strop bude zatíženo výraznými poplatky.

Po roce 2030 nebude možné směsný komunální odpad skládkovat vůbec – všechno bude muset projít úpravou, při níž se recyklovatelné složky vytřídí a zbytek využije k výrobě tepla a elektřiny.

Řešení existuje. A může být výhodné pro všechny

Klíčem ke zvládnutí změn je snížit množství odpadu, který končí v černých nádobách, a zvýšit podíl třídění. Osvědčeným nástrojem je tzv. motivační poplatek: domácnosti platí ne paušálně, ale podle toho, kolik odpadu skutečně vyprodukuje. Kolik litrů, tolik korun. Výsledek? Lidé začnou

důsledněji třídít a SKO si často nechají vyvézt obvykle jednou za měsíc – protože víc odpadu nevyhodí.

Výhody pocítí i obec. Čím lépe se třídí, tím víc peněz dostane od systému EKO-KOM, který financují výrobci obalů.

Kraj obcím pomáhá. Společně investujeme do budoucnosti

Olomoucký kraj nechce nechat obce ve změnách samotné. Založil proto komunální Servisní společnost odpady Olomouckého kraje a.s. (SSOOK), která je stoprocentně vlastněna krajem,

městy a obcemi. Pomáhá zavádět nové systémy a zároveň buduje moderní automatickou dotřídovací linku. Ta ze zbytkového odpadu vytrídí maximum surovin pro recyklaci a zbylou část přemění na palivo pro teplárny.

Obce se mohou zapojit dvěma způsoby:

- **Jako akcionáři** – podílejí se investičně, získávají komplexní službu na celé odpadové hospodářství. Návrh investice je do 9–11 let.

- **Jako smluvní zákazníci** – součástí sdružení zákazníků, bez investice, ale s možností předávat odpad za předem stanovený poplatek. Komplexní služba je dále zpoplatněna.

Lukáš Václavík,
manažer Servisní společnosti
Odpady Olomouckého kraje

OLOMOUCKÝ KRAJ NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

NOMINUJTE NA CENY ZA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Olomoucký kraj každoročně vyhlašuje **Ceny za přínos v oblasti životního prostředí**. Ovzduší, vodní zdroje, příroda a krajina – to jsou nedílné součásti životního prostředí, které nás obklopují a o které bychom měli s láskou pečovat. I proto Olomoucký kraj oceňuje a zviditelňuje ty, kterým na stavu životního prostředí záleží.

Cena Olomouckého kraje za přínos v oblasti životního prostředí 2025 se uděluje na základě nominace veřejnosti. Příjem nominací do 31. května 2025.

www.cenykraje.cz

Kurzy pro seniory. Naučte se ovládat chytrý telefon, počítač i angličtinu

vedla koordinátorka Štěpánka Doležalová. Kurzy trvají několik týdnů a zaměřují se jak na základy, tak i pokročilejší digitální dovednosti. V Olomouci navíc odstartoval nový kurz angličtiny zaměřený na cestování, nákup letenek i použití překladáčů nebo umělé inteligence.

Stále probíhají i klasické kurzy počítačů a telefonů. V Olomouci se konají v prostorách Maltéžské pomoci na Wurmově 7. Pro všechny zájemce nad 55 let nabízí organizace také bezplatné technické poradenství – osobně, na dálku nebo po telefonu. Pokud potřebujete pomoci s problémovou elektronikou, poradit, jaký nový telefon, notebook či router si koupit, napište.

Štěpánka Doležalová
a Karel Čapka

Maltéžská pomoc nabízí v Olomouci a Prostějově vzdělávací kurzy pro seniory, které je učí pracovat s chytrými telefony, počítači i angličtinou. O kurzy je velký zájem, protože účastníci oceňují malý počet osob ve skupině, individuální přístup i praktická témata.

„Seniři si nosí vlastní zařízení, aby se s nimi naučili pracovat

přímo na místě. Lekce přizpůsobujeme jejich tempu i dotazům,“

Více informací o všech kurzech či poskytované pomoci vám sdělí Štěpánka Doležalová (stepanka.dolezalova@maltezkapomoc.cz, tel. 731 695 386) nebo Karel Čapka (karel.capka@maltezkapomoc.cz, tel. 605 228 161).

Stovky studentů se zapojily do dobrovolnického dne

Téměř tři stovky středoškoláků a vysokoškoláků se zapojily do druhého ročníku Studentského dobrovolnického dne v Olomouci. Pomáhali s úklidem ulic a parků, údržbou zahrad nebo drobnými opravami – například v areálu hospice na Svatém Kopečku, v nemocniční terapeutické zahradě či na hradě Šternberk.

Studenti nasbírali desítky pytlů odpadků, myli okna, čistili záhonky i budovali komunitní zahrady. „Je hezké pomáhat lidem, aby s něčím neměli tolik práce. A nás to baví,“ popsal dojmy studentka Karla Hrbáčková.

Dobrovolnický den uspořádalo Dobrovolnické centrum Univerzity Palackého. Oproti loňskému ročníku se počet účastníků zdvojnásobil. „Studenti i učitelé byli nadšení. Přínosem bylo i propojení středoškoláků s univerzitními studenty, kteří působili jako koordinátoři,“ uvedla manažerka centra Vladimíra Sedláčková. Součástí akce byla i možnost

Zhruba tři sta studentů v rámci dobrovolnického dne pomáhalo s úklidem a údržbou v areálech sociálních služeb. Foto | Dobrovolnické centrum Univerzity Palackého

zápisu do registru dárců kostní dřeně. Nově se zapsalo zhruba čtyřicet lidí. Organizátoři už plánují další dobrovolnické dny – nejen pro studenty, ale i pro

zaměstnance. Cílem je podpořit komunitní spolupráci a ukázat dobrovolnictví jako přirozenou součást života.

Juraj Aláč

Předmájová veselice jako poděkování pěstounům

Patronkou letošní akce se stala herečka Pavla Dostálová.

Foto | Olomoucký kraj

V pořadí třetí Předmájovou veselici uspořádala organizace Náruč dětem ve spolupráci s Olomouckým krajem a dalšími partnery jako poděkování pěstounům za jejich obětavou a zásluhou práci. V prostorách olomouckého DOMU U PARKU se v polovině dubna setkali pěstouni z celého kraje a široká veřejnost se sociálními pracovníky městských úřadů a Krajského úřadu Olomouckého kraje. Patronkou akce se stala herečka

Pavla Dostálová, která svou účastí podpořila důležitost této iniciativy. Mezi hosty nechyběl ani náměstek hejtmana Olomouckého kraje Martin Škurek a pracovníci z organizací, které doprovázejí pěstounské rodiny v rámci celého regionu. Veselice nabídla bohatý kulturní program a aktivity, které přispěly k přátelské a slavnostní atmosféře. Večerem provázeli Zorka Ježková a Jan Krejčí.

Radka Kmočová

Olomoucký kraj
5. ročník soutěže
Cena hejtmana Olomouckého kraje za společenskou odpovědnost (za rok 2024)

Soutěž probíhá
do
31. července 2025

Webové stránky soutěže

(dotazníky naleznete na webových stránkách soutěže)

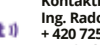
slavnostní vyhlášení vítězů pro jednotlivé soutěžní kategorie říjen 2025

Soutěžní kategorie:

- PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY**
do 50 zaměstnanců, do 250 zaměstnanců, nad 250 zaměstnanců
- ORGANIZACE VEŘEJNÉHO SEKTORU**
do 49 zaměstnanců, nad 50 zaměstnanců
- OBCE**
Obce s rozšířenou působností (ORP), Ostatní obce
- MIKROPODNIKY, ŽIVNOSTNÍCI**

Všechny informace naleznete na webových stránkách soutěže:
www.cenykraje.cz / [společenská odpovědnost](http://spolecenskáodpovednost)

Kontaktní osoba:
Ing. Radovan Vašíček
+ 420 725 927 489 /
r.vasicek@olkraj.cz

SENIORSKÉ CESTOVÁNÍ JE ZPĚT. KAM VYRAZÍTE LETOS?

Milí seniři, máme pro vás skvělou zprávu – **Seniorské cestování Olomouckého kraje pokračuje i letos.** Čekají vás krásné výlety po našem kraji, pohodlně a za skvělou cenu.

Na webových stránkách www.seniorskecestovani.cz najdete **od úterý 20. května** kompletní nabídku výletů. Můžete si je v klidu prohlédnout a vybrat si, kam byste se rádi podívali. Nebo se od stejného data přijďte informovat osobně do **Regionálního informačního centra (RIC) u Výstaviště Flora v Olomouci**, kde vám rádi poradí a odpoví na vaše dotazy.

Prodej výletů bude spuštěn o týden později, v úterý 27. května v 8:00 hodin.

Prosíme vás, buďte trpěliví a vyčkejte na tyto termíny – vše bude přehledně a srozumitelně připraveno. Každý výlet vás díky krajskému příspěvku vyjde jen na 300 korun. Podmínkou je minimální věk 60 let a trvalé bydliště v Olomouckém kraji. Výlety budou probíhat až do konce srpna.

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

Rada Olomouckého kraje navýšila finanční prostředky na (znění v tajence). Z původních 3,5 milionu korun se letos částka navýší díky Ministerstvu průmyslu a obchodu a díky rezervě z loňského dotačního programu až na 8,5 milionu korun. Podporu tak získá až 87 žadatelů. Kraj letos zaevidoval v programu celkem 126 žádostí. Tajenku křížovky zasílejte včetně kontaktních údajů (jméno a adresa) do 10. června 2025 na e-mailovou adresu: tajenky.olkraj@regvyd.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů, kteří od Olomouckého kraje získají věcné ceny, zveřejníme v následujícím čísle novin. Výherci minulé tajenky ve znění KOTLÍKOVÉ DOTACE jsou: Jiří Průša, Šumperk; Jaroslava Valouchová, Přerov; Lukáš Rubeš, Kostelec na Hané.

Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytně nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮCKA: ALLE, BIAS, SPAHI, VATON, YLO	LÉČKA	ZAHUŠTĚNÁ ŠTÁVA Z LISTŮ SUBTROP. ROSLINY	OBRAZ E. DEGASE Z ROKU 1886	ZDE	STŘEVNÍ VÝBĚZEK	INIC. HERCE SOBOTY	NEVOLNÍK	SCHVALU- JÍCÍ DOLOŽKA	ZKR. STÁTNÍ ARBITRÁŽE	MINULÝ ROK	ŽENSKÉ JMÉNO (16.12.)	VZDECH	PRACKA	HUSTÁ SLADKÁ ŠTÁVA	INICIÁLY BÁSN. KLÁSTE- RECKÉHO	VYCPÁVKA DIVADEL- NIHO KOSTYMU	OBEZŇÍ
MEZINÁR. SMLOUVA					CITOSLOVCE KLOFNUTÍ				SPÁD, SRÁZ				TEMNO				
HYBAJ					LÉČKY ŠPANĚLSKÁ ŘEKA				SÍDLO V BELGII SOVĚTSKÁ MEZIPLANE- TÁRNÍ SONDA				STRAŠIT ZNAČKA SUŠENEK				
JABLKO						MAROCKÁ LET. SPOL. JEDNOCESTNÝ PŘEPÍNAČ PROUDU			KACHLIČKA KOUŘIT						OZNAČENÍ LETADEL BENINU ZKRATKA NAŠÍ BYVALÉ MĚNY		
DRUH ENERGIE					TAJENKA 1 PŘÍKOP U CESTY							VZOREK FOSFIDU URANU NĚMECKÁ AUTOMOBILKA		OKOLO MLÁDĚTA KOČKY			
	ZKRATKA INVENTÁRNÍ	INIC. POLITIKA ERBANA KAPŘICI			BOJOVÝ TVAR BÁJNÁ LOŤ PŘIPLOUVAJÍCÍ PRO ROUNO			SEŠLÝ ČLOVĚK ŽABKY PROVÁZAJÍCÍ BOHA ČAKA					DĚJOVÝ BYLINNÝ ODVAR				
ZÁVODY NA KULÍČKOVÁ LOŽISKA				BULHARSKY JESTLIŽE KOKSOVNA			ZKRATKA AMERICKÉHO DOLARU ŘÍMSKY 3000		ZÁZEMÍ FILM USA, R. P. HORTON				ODBOROVÝ SVAZ DRŽADLA KALHOT			ODPADKOVÁ SEDLINA	ČÁST ŠACHTY
SPZ PASSAU (NĚMECKO)			POTAJÍ TLUMIVKA CHRÁNICÍ PŘED ZKRAT. PROUDY					MPZ IZRAELE URČIT			PŘEHÁNKA ZVÝŠENÝ TÓN				PRIMÁT ZVYKAT		
	TAJENKA 2 ZN. OLOVA							UNIKNOUT TORZE					NÁŠ CHEMIK FYZIKÁLNÍ ZŮSTÁVAT MALÝ				
VODOROVNÁ CHODBA RAŽENÁ KOLMO NA SMĚR LOŽISEK							MEZINÁR. KA- MIONOVÁ DO- PRAVA (ZKR) FEUDÁLNÍ JEZDEC		KÓD KIRIBATI TĚMĚŘ			BEZOHLED- NOST NÁŠ BÁSNÍK					
FR. SÍDLO				ZKR. AMPĚR- SEKUNDY JAPON. DĚLKOVÁ MÍRA			ANTOUŠEK PRR		MPZ SURINAMU STARORAKOU- SKÁ VÁHOVÁ JEDNOTKA			STŘEDOVĚKÝ NÁJEZDNÍK OZNAČENÍ LETADEL LIBANONU					
	HVĚZDA V SOU- HVĚZDÍ BÝKA	VOLÁNÍ NA KACHNY ZKRATKA OXIDU STRONCIA			OUŠKO K ZAVĚŠENÍ EXISTENCE (SUMERSKÁ)						RUMUN. TERENNÍ AUTOMOBIL KOLEM			CHOBOTNA- TEC OZVĚNY			
KOSMONAUT								TAJENKA 3 SPZ PAVIA (ITÁLIE)								VZOREK OXIDU SIRNATÉHO	SPZ AMBERG (NĚMECKO)
ŽELEZNÁ GOLFOVÁ HŮL				SPZ PRAHY			AMER. FILM O. WELLS (1963)						ČELEĎ				
AMER. FILM (P. GARLAND)				ITAL. MOJE			ČÁST AUTA						NEJMENŠÍ ČÁST MOLEKULY				

SUDOKU

			8	1				6
							4	
1	9			6				
9				2				
	1							
7	8	3			9	1	2	
				7				1
6	8			9				
		7					3	8
	7	4	8		6			9
	8	2		9	1	6		
	1		3			7		
				7				6
9		7		3			4	
			1					
					6			
	9		5					4

OMALOVÁNKA PRO DĚTI

TIRÁŽ

MĚSÍČNÍK OLOMOUCKÝ KRAJ

- Olomoucký kraj – periodický tisk Olomouckého kraje
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada:
 - Luděk Niče, Vladimíra Hacsiková, Ondřej Polák
- Redakce:
 - Mgr. Juraj Aláč, olkraj@regvyd.cz
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká distribuční k.s., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mailu: karal@regvyd.cz
- Inzerce:
 - Tomáš Karal – 732 530 071, karal@regvyd.cz,
 - Michal Novák – 739 724 774, novak@regvyd.cz
- Číslo 5, ročník 24.
- Toto číslo vychází 16. května 2025
- Náklad 275 000 kusů
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 29. května 2025

Jitka Maixnerová: Veverka krásně zdivočí, když ji necháte pár dní o samotě

Jitka Maixnerová a její muž Jiří provozují záchrannou stanici zvířat v Rudé nad Moravou. Na první pohled může taková práce vypadat romanticky, hlavně je to ale neskutečná dřina. Jaké to je starat se o domácnost a k tomu ještě o zraněné srnky, veverky, krkavce, sovy nebo netopýra? A je Jitka Maixnerová smutná, když uzdravené zvíře pouští zpátky do přírody? A kdo je Franta Krákora? Odpovědi na všechny tyto otázky najdete v rozhovoru.

Jak se vám vůbec stalo, že jste si otevřeli záchrannou stanici zvířat?

Myslím, že to byl sen spíš mého manžela. A já jsem se přidala později. Měli jsme doma nějaké papoušky, starala jsem se o syna, takže lidé, když nějakého zraněného ptáka našli, donesli ho k nám. Říkali si, že jsem doma s dítětem, takže na to budu mít čas (smích).

Ale ke smíchu to asi moc nebylo, že?

To opravdu ne. O syna pečujeme pořád, jenže teď je to tak, že se nám během sezony protočí v záchranné stanici třeba šest set zvířat. Nejčastěji různí ptáci, ale i savci. Teď tady máme třeba veverku, netopýra, sovu, krkavce, nějaké holuby...

Jak to, že jste se z toho všeho nezbláznila?

Důležitá je pomoc rodiny, můj muž odvádí obrovský kus práce. Ale stejně důležité je nastavit si pravidla fungování. Něco, čím se budete řídit, abyste si nevyčerпали všechnu energii.

Jaké pravidlo máte vy?

První pravidlo bylo, že jednou za měsíc budu alespoň dva dny sama, abych mohla někam vyrazit, pocestovat. Moc mi pomáhá chodit do přírody. Nebo se

potkat s kamarádkami a jen tak si popovídat.

A funguje to?

Zatím to vypadá, že ano (smích). Teď už to mám spíš tak, že raději vyjedu jednou začas na delší pobyt.

Nestýská se vám, když nějaké nalezené zvíře zachráníte, vyléčíte a pak ho pustíte ven do přírody?

Ne, naopak. Je to obrovská radost a úleva. Právě to je smyslem naší práce, vrátet zvířata do přírody, kam patří. Navíc některá zvířata opravdu velmi těžko snáší zajištění. Typicky třeba srnky, dravci, velcí pěvci a vlastně všeobecně dospělí jedinci.

Někdy si všímám, že u některých lidí je láska ke zvířatům větší než láska k lidem. Máte to také tak?

Myslím si, že ne. Vnímám to tak, že existují dva krajní stavy – lhostejnost ke zvířatům a pak jejich bezbřehé zbožňování. I člověk, který má rád zvířata, musí ale někdy udělat něco, co není vůbec příjemné, nicméně ve výsledku je to jediné dobré řešení.

Teď máte na mysli konkrétně co?

Občas nám třeba lidé volají, abychom zachránili srnu,

kteřá se vážně zranila při srážce s autem. Někdy je bohužel lepší takové zvíře humánně utratit. Musíme si prostě přiznat, že naše pomoc by jenom prodlužovala jeho trápení a ve výsledku by u nás stejně uhynulo.

Co je na provozu záchranné stanice zvířat nejnákladnější?

Samozřejmě krmení, pak lékařská péče, údržba voliér... Velmi drahá je také doprava zvířat, protože v jeden den jedete třeba

pro zraněného ptáka na Jeseňnicko a obratem zase pro opuštěnou veverku na druhý konec Olomouckého kraje. Moc bych chtěla poděkovat všem, kteří na provoz naší stanice přispívají.

V kolik ráno vstáváte?

Každý den o půl páté. Nějaký čas zabere, než člověk všechna ta zvířata zaopatří.

Čím krmíte netopýra?

Netopýr má rád červy. Takže je dostává pinzetou. A například některé drobné ptactvo krmíme kašičkou přímo ze stříkačky.

Měla jste někdy nějaké zranění od zvířat?

Jednou mě kousla vydra, občas mě klovne pták. Opatrný musí být člověk s dravci. Máme ale určité postupy a metody, jak s nimi zacházet, abychom si vzájemně neublížili.

Všiml jsem si, že některá zvířata u vás zůstávají napořád. Třeba Franta Krákora. Proč?

Franta Krákora je krkavec, který se k nám řízením osudu dostal. Je moc chytrý a našel si zde adoptivní mámu – sousedku Ivu. S tou si výborně rozumí. Některá zvířata si necháváme proto, že by ve volné přírodě už sama nepřežila – třeba z toho důvodu, že moc přivykla na člověka.

Ta veverka, kterou máte v ruce, také zůstane s vámi?

Ne, ne, ta se vrátí do přírody. Je to sice trošku mazal, ale veverkám stačí dát pár dnů samoty a krásně zdivočí. Myslím, že se už do přírody těší.

Na co se teď těšíte vy?

Na cestu kamkoliv.

Jaroslav Kropáč

Projekt OLIVIE – Více zdraví pro všechny

Dobrou, ale hlavně zdravou zeleninovou mísu tak trochu připomíná projekt OLIVIE, který na začátku dubna představili jeho zástupci společně s Olomouckým krajem. Roli ingrediencí v tomto symbolickém pokrmu zastoupí úřady, soukromý sektor a vzdělávací instituce nebo odborníci z oblasti zdravotnictví a moderních technologií. Výstupem celého záměru je lepší zdraví a vitalita lidí v kraji. První hmatatelné výstupy OLIVIE jsou už na světě a brzy přibudou další.

„Naše hejtmanství už v oblasti podpory zdravého životního stylu podniká konkrétní kroky a ve spolupráci s našimi novými partnery jich v rámci programu OLIVIE ještě přibude. Moc se na to všechno těším,“ uvedl hejtman Ladislav Okleštěk.

Partnery OLIVIE jsou kromě olomouckého hejtmanství také Statutární město Olomouc a Fakultní nemocnice Olomouc. Strategie OLIVIE propojí

organizace, které mají co do činění například s moderními technologiemi, vzděláváním a zdravotnictvím. „Přes dynamický pokrok ve všech oblastech medicíny je naše společnost stále nemocnější. Prodlužuje se doba dožití, ale zkracuje doba života ve zdraví. OLIVIE má pomoci najít cestu k udržitelnému, zdravému a spokojenému životu, podporovat lokálnost a komplexní přístupy ke zdraví,“ zdůraznil ředitel Fakultní nemocnice Olomouc Roman Havlík.

Koordináční rada OLIVIE už schválila podporu několika pilotních projektů, které naplní poslání strategie. Jde například o Sportimáček, který rozvine pohybové aktivity dětí a u nějž se plánuje jeho začlenění do desítek mateřských škol. Úsměv mámy zase míří na podporu šťastného mateřství a žen, kterým do života vstoupily psychické potíže v těhotenství nebo v období po porodu. „OLIVIE je

nastavena jako otevřená platforma, do které se mohou aktivně zapojit nejen firmy, státní organizace nebo spolky, ale přímo také obyvatelé Olomouckého kraje. Zkrátka každý dobrý nápad naplňující misi OLIVIE chceme pomoci správně uchopit a rozvinout,“ doplnil Radek Zbořil, jeden z autorů konceptu

OLIVIE, působící v centru CATRIN na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Olomoucký kraj bude všechny projekty OLIVIE podporovat dlouhodobě. Kromě přímých investic například i koordinací jednotlivých akcí a záměrů. „Strategie OLIVIE má srozumitelné vize i cíle. A způsob, jak

tomu všemu pomoci, je vlastně velmi jednoduchý – dávat věci do pohybu, protože i sebelepší myšlenka sama o sobě nestačí, skutečný význam získává až při realizaci,“ dodal Lubomír Baláš, výkonný ředitel OLIVIE.

Jaroslav Kropáč

KOLŠTEJN
wellness centrum

KOLŠTEJN WELLNESS CENTRUM
Branná 60, 788 25 Branná

+420 583 286 421
+420 602 651 027

HOTEL***
WELLNESS
RESTAURACE
MINIPIVOVAR
MASÁŽE
PIVNÍ KOUPEL

WWW.KOLSTEJN.CZ | info@kolstejn.cz

TERMOLUX
OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK

Děláme termoobslužnou okna

8 komor
3 těsnění

TEĎ
JE NEJLEPŠÍ ČAS
KE KOUPI

nová
zelená
úsporám
light

NYNÍ MIMORÁDNĚ
SLEVY

Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38, Olomouc
olomouc@termolux.cz
www.termolux.cz

JSME PRÁTELE NEJEN KOLEGOVÉ

Honeywell

TADYJEBUDOUNOST.CZ

AKČNÍ SLEVA NA SUCHÉ PALIVOVÉ DŘEVO!

TVRDÉ DŘEVO SUCHÉ – vhodné k okamžitému topení
Štípaná polínka 33 cm nebo 50 cm 1 950 Kč / 1 sypaný metr
Štípaná polena 1 m 2 400 Kč / skládaný metr

TVRDÉ DŘEVO – suché
Polínka 50 cm nebo 33 cm 1 950 Kč
Cena je uvedena za 1PRMS (prostorový metr sypaný) vč. DPH. Odběrné množství 5-20 PRMS.

MĚKKÉ DŘEVO – nesušené
polínka 50 cm 1 340 Kč
polínka 33 cm 1 390 Kč
polínka 25 cm 1 490 Kč

MĚKKÉ DŘEVO – suché
polínka 50 cm 1 000 Kč
polínka 33 cm 1 050 Kč
polínka 25 cm 1 100 Kč

METROVKY SKLÁDANÉ:
Tvrdé dřevo 1 750 Kč
Tvrdé suché dřevo 2 400 Kč
Měkké dřevo 1 300 Kč
Cena je uvedena za 1PRMR (prostorový metr rovnáný) vč. DPH. Odběrné množství 10 PRMR.

DOPRAVA ZDARMA
CENÍK PLATÍ DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB

+420 739 572 972
objednavky@drevohabrovany.cz

www.drevohabrovany.cz

Edudant a Francimor

Čarodějný muzikál

PREMIÉRA ŘÍJEN 2025

Autoři
Karel Poláček
Jan Pixa
Václav Noid
Bárta

HUDEBNÍ DIVADLO KARLÍN malá scéna

HRAJÍ: PAVEL LIŠKA MICHAL ISTENÍK

REŽIE: ZETEL
HUDBA: JOSEF FOJTA
DRAMATURGI: MIROSLAV ONDRA
FICHTLBAND: K. SIMAJCHL / J. KUČENOVSKÝ
J. FOJTA / M. ONDRA, E. MÍŠEK, M. ZETEL

OLOMOUC 17.7.2025
Letní kino v 19:00

Předprodej: www.topkoncerty.cz

Fichtl
PŘÍBĚH Z DOBY, KDY ŽIVOT BEŽEL NA ŘEDNĚ VÁLKY

LUCIE BÍLÁ Olomouc 31.10.2025, Reduta v 19:00
www.topkoncerty.cz

Inzerci v těchto novinách pro vás zajistí:

Tomáš KARAL
732 530 071
karal@regvyd.cz

Michal NOVÁK
739 724 774
novak@regvyd.cz

REGIONÁLNÍ VYDAVATELSTVÍ **CHCIINZERCÍ.CZ**

Kraj ocenil významné kulturní počiny

Známe držitele Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2024. Ocenění získali jednotlivci, spolky i projekty, které dokazují, že kultura v našem kraji má mnoho podob – od umění na velkých pódiih přes knihy až po tradiční řemeslné dílny.

Cenu hejtmana Olomouckého kraje získal Josef Podstata, ředitel regionálních stanic Českého rozhlasu na Moravě, společně s 40. ročníkem festivalu Prix Bohemia Radio, který se v Olomouci pravidelně koná. „Rozhlas byl vždy důležitým mostem mezi lidmi. Josef Podstata i festival Prix Bohemia Radio, jehož 40. ročník se uskutečnil vloni, pomáhají šířit kvalitní kulturu a otevírat prostor pro veřejnou debatu – a to si zaslouží náš dík i uznání,“ uvedl hejtman Ladislav Okleštěk při předávání ocenění, které Olomoucký kraj uděluje od roku 2006. Kromě prestižního ocenění získali vítězové jednotlivých kategorií jedinečnou ručně vyráběnou cenu z kovu, kterou navrhl a zhotovila renomovaná sochařka a designérka Christine Habermann von Hoch.

Cenu veřejnosti Olomouckého kraje si tentokrát odnesl mezinárodní hudební festival Keltská noc. Akce s tradicí od roku

Předávání cen za kulturní počiny se konalo na konci dubna v olomouckém Moravském divadle.

Foto | Pavel Lebeda

2002 si stále drží přízeň publika. „Každá z těchto cen je poděkováním za úsilí, které lidé věnují kultuře často z čistého nadšení. Mám radost, že se opět sešlo tolik inspirativních příběhů – od tradičních řemesel až po moderní hudební festivaly. Olomoucký kraj si váží všech, kdo kulturu nejen tvoří, ale také udržují při životě pro další generace,“ doplnila Monika Hryzbilová, náměstkyně hejtmana pro oblast kultury.

Radka Kmočová

CENY OLOMOUCKÉHO KRAJE ZA PŘÍNOS V OBLASTI KULTURY – 2024

- Cena hejtmana Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury | **Josef Podstata & 40. ročník festivalu Prix Bohemia Radio**
- Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje | **Milena Malinová**
- Cena za výjimečný počin v oblasti tradiční lidové kultury, ochrany a popularizace kulturních hodnot | **Hanácký mužský sbor Rovina (2004–2024)**
- Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – hudba | **Moravia Big Band Zábřeh**
- Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – výtvarné umění | **Vydání knihy Táta Hugo Šilberský, malíř a milovník svého kraje**
- Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – film, rozhlas a televize | **10. ročník filmového festivalu POD NEBESY**
- Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – literatura | **Knihy Kníže Karel I. z Lichtenštejna 1569–1627**
- Cena za výjimečný počin roku v oblasti umění – podpora v oblasti kultury | **Antonín Kutálek**
- Cena veřejnosti Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury | **Mezinárodní hudební festival Keltská noc (2002–2024)**
- Cena za celoživotní přínos v oblasti kultury | **Miroslav Šnajdr – in memoriam (1938–2024)**

Tématem Noci kostelů 2025 je NADĚJE

Letos posedmnácté se pro veřejnost otevírají kostely a chrámy s nabídkou ojedinělého zážitku a osobního prožitku. Noc kostelů, letos s tématem Naděje. Naděje, která dává životu smysl. Naděje jako stav mysli, který je mezi lidskými pokoleními

Noc kostelů 23. května
zpřístupní
80 církevních staveb

přítomen odnepaměti. Po celé zemi se 23. května odehraje

nespočet ojedinělých akcí v podobě přednášek, koncertů a prezentací. V Olomouckém kraji se veřejnosti zpřístupní více než 80 církevních staveb. Seznam všech objektů a program naleznete na www.nockostelu.cz.

Michaela Tsepeleva Horká

Zajímá vás, co se v kraji děje v oblasti kultury?

Promluv do ní, podcast o kultuře v Olomouckém kraji, poslouchejte na platformách Buzzsprout, iTunes či Spotify!

Přihlaste se k odběru kulturního zpravodaje na webových stránkách Olomouckého kraje v sekci Kultura v Olomouckém kraji/Newsletter a podcast/Čti o ní.

Klášterní hudební slavnosti lákají na špičkové výkony

Celkem 21 koncertů na území čtyř krajů od června do září a setkání se špičkovými umělci s mezinárodním renomé připravili pro diváky organizátoři letošního festivalu Klášterní hudební slavnosti.

12. června – 14. září
program na
klasternihudebnislavnosti.cz

Návštěvníci koncertů se mohou těšit na nová nastudování zajímavých skladeb či jejich novodobá provedení. V letošním roce budou v hlavní roli festivalu skladatelé, kteří sklízeli úspěch především mimo svou domovinu. „Těchto skladatelů

je celá řada, my bychom chtěli oživit zájem o dílo některých z nich. Připomeneme si výročí 200 let úmrtí českého skladatele Jana Václava Hugo Voříška a 100 let od založení Osvobozeného divadla. Nebude chybět ani připomínka 340. let narození Johana Sebastiana Bacha a Georga Friedricha Händela. Jeden z koncertů věnujeme 80. výročí konce druhé světové války,“ prozradil k programu ředitel festivalu Roman Janků.

Festival Klášterní hudební slavnosti pracuje s geniem loci hor Jeseníků. Přináší kulturní oživení do krásných přírodních i architektonických lokací, kde koncerty probíhají v místech, ve kterých se posluchači běžně s klasickou hudbou nesetkají.

Michaela Tsepeleva Horká

VÝSTAVY

RESTAUROVÁNÍ: Prosíme neseďat!

Do 31. 8., hlavní budova Muzea a galerie v Prostějově

Vernisáž 23. 5. od 17:00. Projekt RESTAUROVÁNÍ se zaměřuje na péči o sbírky Muzea a galerie v Prostějově.

Vnitřní svět Renaty Lombard

15. 5. – 10. 8., Vlastivědné muzeum v Šumperku, Galerie mladých

Renata Lombard se po 27 letech strávených v zahraničí vrátila do rodného Šumperka. Ve výtvarné tvorbě se inspiruje hudbou a vlastní náladou v daném okamžiku. V Galerii mladých představí kreslené portréty.

Druhý domov. Česko-italské přátelství z Velké války

30. 5. – 28. 9., hlavní budova Muzea a galerie v Prostějově

Vernisáž 29. 5. Výstava se věnuje nelehkým osudům nepřímých obětí 1. světové války.

NASFO – Dana Kyndrová – Žena mezi vdechnutím a vydechnutím

Do 21. 6., Červený kostel, Vědecká knihovna v Olomouci

Výstava dokumentární fotografky Dany Kyndrové, která se zaměřuje na humanistickou fotografii. Projekt zahrnuje fotografie ze sedmdesátých až devadesátých let a jeho cílem je postihnout život ženy v celé jeho rozmanitosti, počínaje zrozením a smrtí konče.

Odvěké společenství. Příběhy o psech a lidech

Do 22. 6., Vlastivědné muzeum v Olomouci

Výstava o vývoji vztahu mezi člověkem a psem.

Věda malebná

Do 2.11., ORNIS, Přerov

Výstava o vědecké ilustraci představující její historii, ukázky různých metod a technik, jejich využití v celé řadě vědních oborů. V otevírací době ORNIS.

AKCE

Rodinná muzejní noc aneb Muzeem napříč generacemi

23. 5., 17:00, Muzeum Šumperk

Výtvarné dílny, představení pro děti, komentované prohlídky a mnoho dalšího. Vlastivědné muzeum v Šumperku připravilo program, který je opravdu pro celou rodinu.

XV. ročník festivalu vojenské historie

24.–25. 5. 2025, hrad Helfštýn

Přehlídka skupin historického šermu z různých období válečných dějin. Show living history, divadlo, tanečnice, kejklíři a úžasná atmosféra hradu proměněného ve vojenský tábor. Pořádá skupina historického šermu Adorea.

Empírový den

24. 5., zámek Čechy pod Kosířem

Šedý ročník zážitkové akce inspirované dobou empiru.

Bez námahy až na hřebeny Jeseníků. Cyklobus 904 se vrací

Cyklobus 904 se znovu vydává na svou trasu – od 17. května do 28. září bude každou sobotu, neděli a ve státní svátek vozit cyklisty i jejich kola z Přerova přes Olomouc, Rýmařov až na Ovčárnu, do Zlatých Hor a Jeseníků.

„Chceme lidem nabídnout pohodlný způsob, jak si užít hory bez starostí s autem. Cyklobus je ideální pro každého, kdo chce poznávat Jeseníky ze sedla kola, ale nechce se trmácet dlouhé kilometry po asfaltu nebo řešit logistiku s autem,“ zdůvodnil náměstek hejtmana pro dopravu Bohuslav Hudec.

Přeprava kol je zdarma – cestující platí pouze jízdenku. Na vozíku je místo pro 20 kol,

a proto je nutná předchozí rezervace přes systém dopravce ARRIVA.

Trasa cyklobusu propojuje Olomouc – Rýmařov – Ovčárnu – Zlaté Hory – Jeseník, čímž otevírá přístup k některým z nejkrásnějších cyklotras v regionu. Můžete si vyšlápnout na Praděd, sjet kolem přehrady Dlouhé stráně nebo si užít poklidné výlety po okolí Zlatých Hor.

Podrobné informace o jízdě, řádech, trase a rezervacích najdete na webu idsok.cz. Rezervaci pro cestujícího a kolo proveďte na stránkách jizdenky.arriva.cz.

Radka Kmočová

Závodníci ECCE HOMO projedou nad Šternberkem

Poslední květnový víkend se ve Šternberku koná mistrovství Evropy v závodech automobilů do vrchu – jediný podnik v České republice. Legendární

FIA EUROPEAN HILL CLIMB CHAMPIONSHIP.

Do Šternberku pravidelně přijíždí vrchařská elita z minimálně 15 zemí Evropy. K vidění jsou kopcové speciály, prototypy, formule, uzavřené sportovní vozy. Nebudou chybět ani historická vozidla, která mají svoji vlastní soutěž, již stejně tak zaštiťuje Mezinárodní automobilová federace FIA. Součástí závodního víkendu je bohatý kulturní a hudební program a atrakce pro děti.

Juraj Aláč

SOUTĚŽ O VSTUPENKY NA ECCE HOMO

Chcete vyhrát vstupenky na legendární závod automobilů Ecce Homo? Stačí odpovědět na následující otázku.

Jaké národnosti byl vítěz loňského 75. závodu Ecce Homo ve Šternberku (dle oficiální výsledkové listiny)?

Své odpovědi, včetně kontaktních údajů, zašlete do 26. května na e-mailovou adresu tiskove.oddeleni@olkraj.cz a do předmětu uveďte slovo SOUTĚŽ. Dva vylosovaní soutěžící se správnou odpovědí získají dvě vstupenky na závod Ecce Homo, které mu zašleme.

V minulém čísle jsme soutěžili o lístky na představení v rámci Divadelní Flory. Správná odpověď na otázku „Po kolikáté bude Národní divadlo na Floře hostovat?“ je b) po páté. Nikdo ale na tuto otázku neodpověděl správně, cena tedy nebyla udělena.

Závod míru představí světovou elitu

Budoucí hvězdy světové silniční cyklistiky opět projedou Českem. Dvanáctý ročník Závodu míru jezdců do 23 let se letos koná od 29. května do 1. června a dějištěm soubojů nastupující generace elitních závodníků budou znovu náročné tratě v Jeseníkách včetně legendárního výjezdu na Dlouhé stráně.

„Po roce se opět můžeme těšit na atraktivní soubor nadějí světové cyklistiky. Znovu očekávám závodění na nejvyšší úrovni a jsem zvědavý, který z talentů se v Jeseníkách blýskne nejlepší formou, a stane se z něj hvězda budoucnosti. A byl bych moc rád, kdyby se mezi nejlepšími opět ukázal i jezdec v českých barvách,“ uvedl ředitel Závodu míru Leopold König.

Peloton se představí na známých místech, podoba etap se oproti loňsku ale opět liší. Hned na úvod čeká jezdců etapa z Krnova do Šternberka

Trasa Závodu míru je lemována fanoušky cyklistiky.

Foto | Jan Brychta, zavodmiru.com

v délce 170 km. Druhý den se pojede stejně jako loni z Uničova do Rýmařova, trasa je ale o 33 km delší a jezdců nastupají více výškových metrů. Třetí etapa zaveze peloton znovu na Dlouhé stráně, letos po startu ze Zábřehu ale závodníci opět

absolvují větší porci kilometrů i převýšení. Závěrečný díl pak vede v opačném směru než loni – tentokrát z Jeseníku do Šumperku. Celkem peloton najede 574 km s kumulovaným převýšením přes 9000 metrů.

Závod míru U23 navazuje na tradici původního Závodu míru, který se během čtyřicetileté historie sahající do roku 1948 vypracoval mezi nejpopulárnější amatérské podniky na planetě s přízviskem Tour de France východu. I v současné podobě podnik absolvují jezdců v národních dresech a na startu letošního ročníku bude celkem devatenáct zemí včetně reprezentantů Česka.

Juraj Aláč

PROGRAM ZÁVODU MÍRU U23

1. etapa – 29. května (start: 13:00, dojezd: 17:03–17:29):

Krnov – Šternberk (170 km/2419 výškových metrů)

2. etapa – 30. května (start: 13:30, dojezd: 17:05–17:27):

Uničov – Rýmařov (150 km/2136 výškových metrů)

3. etapa – 31. května (start: 12:00, dojezd: 15:10–15:30):

Zábřeh – Dlouhé stráně (131 km/2847 výškových metrů)

4. etapa – 1. června (start: 11:00, dojezd: 13:53–14:11):

Jeseník – Šumperk (121 km/1878 výškových metrů)

PŘEDSTAVUJEME | KLUB STOLNÍHO TENISU OLOMOUC

Klub stolního tenisu Olomouc patří mezi mladé, dynamicky se rozvíjející sportovní kluby, které si za poměrně krátkou dobu vybudovaly respektované postavení nejen v regionálním, ale i celostátním měřítku. Od svého vzniku klade důraz především na práci s mládeží a v této oblasti se mu daří dosahovat výrazných úspěchů.

Mládežnický program a výsledky

Skupina hráčů, se kterou klub před několika lety začínal, dnes patří mezi nejlepší v Olomouckém kraji. Mladí stolní tenisté a tenistky KST Olomouc jsou vidět také na celostátní scéně – jen v letošní sezoně přivezli několik cenných kovů z celostátních turnajů. O medailová umístění se postaraly především Linda Ratajská a Rút Sovadinová.

Úspěchy slavily dívky KST Olomouc také na krajských přeborech. V kategoriích U11, U13 a U15 zvítězily postupně Anna Sovadinová v U11, Rút Sovadinová v U13 a Linda Ratajská v U15, což potvrzuje vysokou kvalitu mládežnické přípravy v klubu.

Martin Ratajský, další z mladých hráčů, se v současnosti věnuje více mezinárodním turnajům a na světovém žebříčku patří mezi nejlepší české hráče ve své věkové kategorii U15.

Úspěchy ženského družstva

Významnou kapitolou letošní sezony byla také účast ženského týmu v 1. lize, která patří mezi

Linda Ratajská v boji o medaile.

Foto | archiv KST Olomouc

velmi kvalitní soutěže, většina týmů jsou extraligové rezervy. Tým KST Olomouc se musel na podzim vyrovnávat s těžkou situací a sérií porážek, ale v jarní části soutěže přišel obrát a naopak série výher. Konečné 8. místo v tabulce zajistilo olomouckému družstvu účast i v příštím ročníku. Družstvo se po celou sezonu opíralo o výkony slovenské reprezentantky Daši Šinkarové, mladé maďarské hráčky Lizett Fazekas, někdejší české juniorky Veroniky Kměťové a anglické reprezentantky Jasmin Wong. Prostor dostávaly i mladé hráčky z domácí základny, které tak mohly sbírat cenné zkušenosti v silné soutěži.

Pořadatelská činnost a mezinárodní přesah

KST Olomouc je rovněž aktivní na poli organizace turnajů. Již tradičně pořádá mezinárodní letní kemp a turnaj Czech U11&U13&U15&U19 Open, který letos proběhne již

posedmé. Turnaje se pravidelně účastní hráči z celé Evropy, ale i z mimoevropských zemí, jako je Peru, Jihoafrická republika nebo Izrael.

Významnou pořadatelskou zkušeností bylo také Akademické mistrovství Evropy ve stolním tenise, které klub organizoval v letech 2017 a 2023.

Otevřenost novým členům

KST Olomouc i nadále rozšiřuje svou členskou základnu a aktivně hledá nové sportovce. Zaměřuje se zejména na nábor malých dětí, ideálně do 8 let věku, u kterých může být položen pevný základ pro další sportovní rozvoj. Klub nabízí kvalitní tréninkové zázemí olomouckého OMEGA centra sportu a zdraví, zkušené trenéry a přátelskou atmosféru.

Více informací o činnosti klubu, trénincích i možnosti přihlášení najdete na webu www.kstolomouc.cz.

Linda Ivanová
Předsedkyně KST Olomouc